



Metakognitivni Trening (MKT)

MKT 2 B – Prerano zaključivanje I

© Moritz, Woodward & Deljković (12|23)

www.uke.de/mct

The use of the pictures in this module has been kindly permitted by artists and copyright holders, respectively. For details (artist, title), please refer to the end of this presentation.





Prerano zaključivanje

- Često donosimo mišljenje na osnovu veoma složenih informacija iz naše okoline.



Prerano zaključivanje

- Često donosimo mišljenje na osnovu veoma složenih informacija iz naše okoline.
- Ponekad, nešto zaključimo bez 100% dokaza.



Prerano zaključivanje

- Često donosimo mišljenje na osnovu veoma složenih informacija iz naše okoline.
- Ponekad, nešto zaključimo bez 100% dokaza.
- Srećna sredina bi se trebala naći neđe između:



Prerano zaključivanje

- Često donosimo mišljenje na osnovu veoma složenih informacija iz naše okoline.
- Ponekad, nešto zaključimo bez 100% dokaza.
- Srećna sredina bi se trebala naći neđe između:
 - pravljenja brzoplete odluke (**rizik**: loša odluka)
 - i



Prerano zaključivanje

- Često donosimo mišljenje na osnovu veoma složenih informacija iz naše okoline.
- Ponekad, nešto zaključimo bez 100% dokaza.
- Srećna sredina bi se trebala naći neđe između:
 - pravljenja brzoplete odluke (**rizik**: loša odluka)
i
 - prevelikog detaljisanja pri odlučivanju (**mana**: gubitak vremena).



Povezivanje bez 100% dokaza

Događaj	Objašnjenje	Opravdano?
Mali objekat koji treperi na jutarnjem nebu	ptica?	???
Grmlje oko vaše kuće šušti noću; bilo je provalnika u vašem komšiluku	provalnik?	???



Povezivanje bez 100% dokaza

Događaj	Objašnjenje	Opravdano?
Mali objekat koji treperi na jutarnjem nebu	ptica?	vjerovatno – nekoliko drugih objašnjenja (daljinski kontrolisana maketa aviona); pogrešne interpretacije neće biti ozbiljne...
Grmlje oko vaše kuće šušti noću; bilo je provalnika u vašem komšiluku	provalnik?	???



Povezivanje bez 100% dokaza

Događaj	Objašnjenje	Opravdano?
Mali objekat koji treperi na jutarnjem nebu	ptica?	vjerovatno – nekoliko drugih objašnjenja (daljinski kontrolisana maketa aviona); pogrešne interpretacije neće biti ozbiljne...
Grmlje oko vaše kuće šušti noću; bilo je provalnika u vašem komšiluku	provalnik?	može biti – ali postoje brojna druga objašnjenja (npr. mačka u grmlju, vjetar) – uzmite u obzir da radnje kao što je bacanje kamena mogu biti ozbiljne (npr. povrjeđivanje komšijinog kućnog ljubimca).



Prerano zaključivanje “u akciji”

Domen	Primjer
Istorija	???
Mediji	???



Prerano zaključivanje “u akciji”

Domen	Primjer
Istorija	<p>Suđenje vješticama u srednjevjekovno doba: Žene su često optuživali da su vještice samo zato što su bile stare ili imale crvenu kosu.</p> <p>McCarthy-era (USA, 1950s): Izražavanje mnogih slobodnih ideja vodi mnogim pogrešnim optužbama (da je osoba komunista).</p>
Mediji	???



Prerano zaključivanje “u akciji”

Domen	Primjer
Istorija	<p>Suđenje vješticama u srednjevjekovno doba: Žene su često optuživali da su vještice samo zato što su bile stare ili imale crvenu kosu.</p> <p>McCarthy-era (USA, 1950s): Izražavanje mnogih slobodnih ideja vodi mnogim pogrešnim optužbama (da je osoba komunista).</p>
Mediji	<div data-bbox="619 958 1003 1339" data-label="Image"> </div> <p>1938 godine radio emisija War of the Worlds, sa Orson Welles-om, je uzrokovala masovnu paniku u Nju Jorku, jer su mnogi slušaoci vjerovali da su vanzemaljci zaista napali zemlju.</p> <p>Pogrešna pretpostavka: ono što je na radiju, mora biti stvarno!</p>



Ima li ikakvih znakova na novčanici od 1\$US koja ukazuje infiltraciju Amerike tajnim društvima?

- Moderne legende -


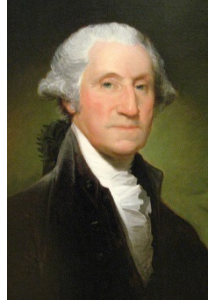




(za dodatnu vježbu vidite kraj prezentacije)



Prerano zaključivanje u akciji





Ima li ikakvih znakova na novčanici od 1\$US koja ukazuje infiltraciju Amerike tajnim društvima?

Za	“Dokaz”
<ul style="list-style-type: none"> • vidite 1: na poledini, različiti simboli su prikazani 13 puta svaki (npr. pruge na amblemu, lišće masline, perje ne repu orla). 13 se ponekad posmatra kao satanistički broj. • vidite 2: neki ljudi tvrde da novčanica ne prikazuje stvarno Džordža Vašingtona nego Adama Vajshaupta, osnivača tajnog društva. • vidite 3: gore desno, skrivena je mala sova, po mišljenju nekih kao satanistički simbol. • vidite 4: piramida na poledini može predstavljati masonski simbol. 	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;">  <p>1</p> </div> <div style="text-align: center;">  <p>2</p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;">  <p>3</p> </div> <div style="text-align: center;">  <p>4</p> </div> </div>



Prerano zaključivanje u akciji

Ima li ikakvih znakova na novčanici od 1\$US koja ukazuje infiltraciju Amerike tajnim društvima?

Protiv	“Dokaz”
<ul style="list-style-type: none"> • vidite 1: u početku je postojalo 13 US-država, otuda broj 13! • vidite 2: suprotno glasinama, nema očigledne sličnosti između Adama Vajshaupta i Džordža Vašingtona! • vidite 3: sova nema specifično simboličko značenje, ponekad predstavlja štetu, ipak, često predstavlja mudrost (npr. sova je korišćena kao simbol mnogih izdavača). • vidite 4: Trougao predstavlja svevidjeće oka Boga u hrišćanskoj religiji (slika (detalj) pokazuje dio hrišćanskog crkvenog prozora) 	<div style="display: flex; flex-wrap: wrap; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;">  <p>1</p> </div> <div style="text-align: center;">  <p>2</p> </div> <div style="text-align: center;">  <p>3</p> </div> <div style="text-align: center;">  <p>4</p> </div> </div>



Prerano zaključivanje

- Moderne legende -

Ima li ijedan znak na novčanici 1\$US koji ukazuje na infiltraciju USA tajnim društvom?





Kako nastaju ove teorije zavjere?

???



Kako nastaju ove teorije zavjere?

- Često su privlačnije nego realnost!
- Bazirane su na izjavama koje je teško provjeriti ili dokazati (npr. da Vašington izgleda kao Vajshaupt), i neki ljudi im naivno vjeruju.
- Odbijaju se dodatna objašnjenja (npr. Da je ponovljena upotreba broja 13 povezana sa 13 nekadašnjih država).
- Ponekad su legende bazirane na činjenicama koje su uzete iz konteksta. Značaj ovih detalja je takođe jako prenaplašen (Vašington je bio mason, ipak, ovo ne znači da je USA bila infiltrisana ili je još).
- Masoni i ostala udruženja su nastale na sumnjičenju mnogih ljudi i društava jer rade u tajnosti.



Kako nastaju ove teorije zavjere?

- Ali: Suprotno glasinama, masoni ne vjeruju u satanu već u “više biće” (npr. bog, Allah...). Oni idu za slobodnim idejama, ali nisu pobunjenici.
- Brojni su primjeri u historiji gdje su manjine i raseljeni bili lažno optuženi za katastrofalne događaje na koje se ne može uticati. Na primjer, u srednjovjekovno doba za slabu žetvu su često okrivljavali vještice ili religijske manjine.
- Ova prosta objašnjenja smanjuju tenziju i strah i dovode do iluzije kontrole.



Zašto mi ovo radimo?

- Studije pokazuju da mnogi ljudi koji imaju psihozu (ali ne svi!) donose odluke na bazi malo informacija.



Zašto mi ovo radimo?

- Studije pokazuju da mnogi ljudi koji imaju psihozu (ali ne svi!) donose odluke na bazi malo informacija.
- Ovaj način donošenja odluka može lako dovesti do greške. Zato bi trebalo preferirati, pažljiviji način donošenja odluka uzimanjem u obzir svih dostupnih informacija.



Kako prerano zaključivanje dovodi do pogrešnih zaključivanja tokom psihoze – primjeri

Događaj	Objašnjenje tokom psihoze	Druga objašnjenja
Boli te cijelo tijelo posle prve noći u bolnici.	Mora da su te oteli tokom noći i uklonili vam organe; drugi pacijent te povrijedio tokom noći; vudu.	Neudoban krevet, napetost; obično se ima neudobna noć u novom okruženju; imate napete nerve.
Posle ambulantne hirurške operacije, propisali su ti injekcije Heparina.	Usled zloupotrebe, doktori planiraju da te ubiju toksičnom injekcijom.	Standardna profilaksa tromboze.
Na putu ka prijatelju, morao/la si da tri puta stojiš zbog crvenog svijetla.	Dokaz da si u opasnosti – neko želi da ti naudi.	Potpuna slučajnost (kad smo u žurbi više smo skloni da zapažamo crveno svijetlo).

Da li bi neko podijelio kratko licno iskustvo?



Zadatak (1)

- U nastavku ćete vidjeti niz slika. Počinju sa samo jednim detaljom slike. Onda se dodaje još jedan detalj. Ovo se nastavlja dok se ne pojavi cijela slika.



Zadatak (1)

- U nastavku ćete vidjeti niz slika. Počinju sa samo jednim detaljom slike. Onda se dodaje još jedan detalj. Ovo se nastavlja dok se ne pojavi cijela slika.
- Vaš zadatak je da identifikujete objekat.



Zadatak (1)

- U nastavku ćete vidjeti niz slika. Počinju sa samo jednim detaljom slike. Onda se dodaje još jedan detalj. Ovo se nastavlja dok se ne pojavi cijela slika.
- Vaš zadatak je da identifikujete objekat.
- Pokušajte da izbjegnute brzoplete ali i odložene odgovore. Diskutujte šta podržava a šta je protiv mogućeg odgovora.



Slika 1

Ponuđeno je nekoliko mogućih interpretacija. Molimo razgovarajte u grupi kolika je vjerovatnoća za svaku opciju i da li se osjećate dovoljno sigurni da donesete odluku.



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- most
- splav
- tračnice
- jarbol za zastavu
- gomila drva
- četka



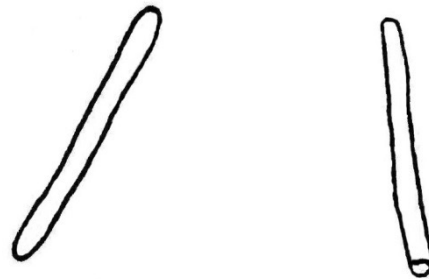
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- most
- splav
- tračnice
- jarbol za zastavu
- gomila drva
- četka



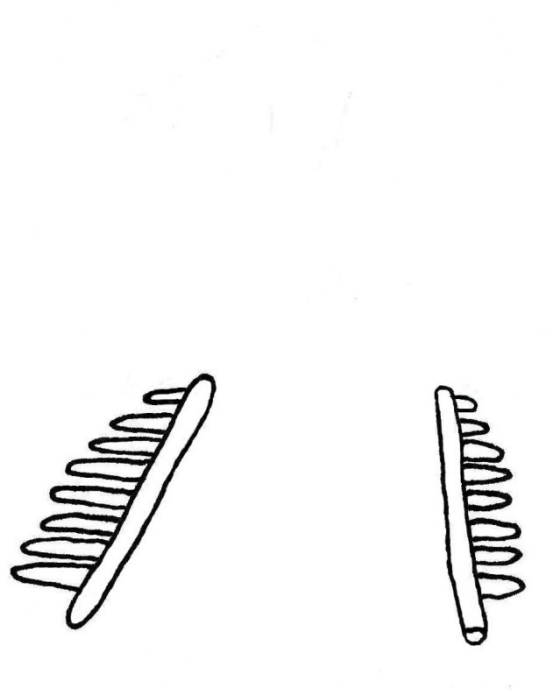
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- most
- splav
- tračnice
- jarbol za zastavu
- gomila drva
- četka



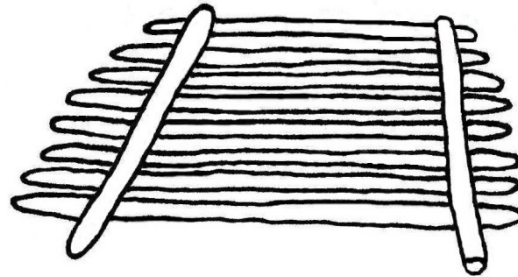
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- most
- splav
- tračnice
- jarbol za zastavu
- gomila drva
- četka



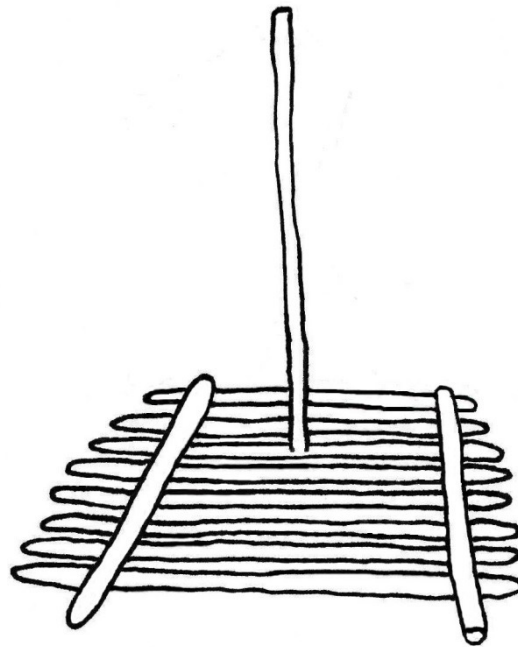
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- most
- splav
- tračnice
- jarbol za zastavu
- gomila drva
- četka



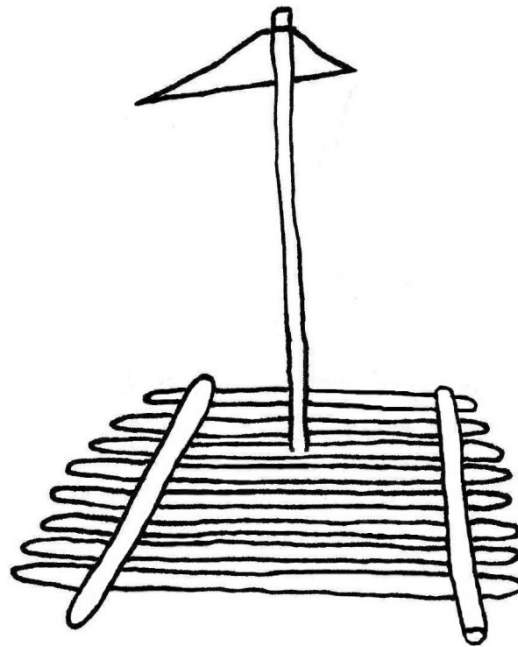
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- most
- splav
- tračnice
- jarbol za zastavu
- gomila drva
- četka



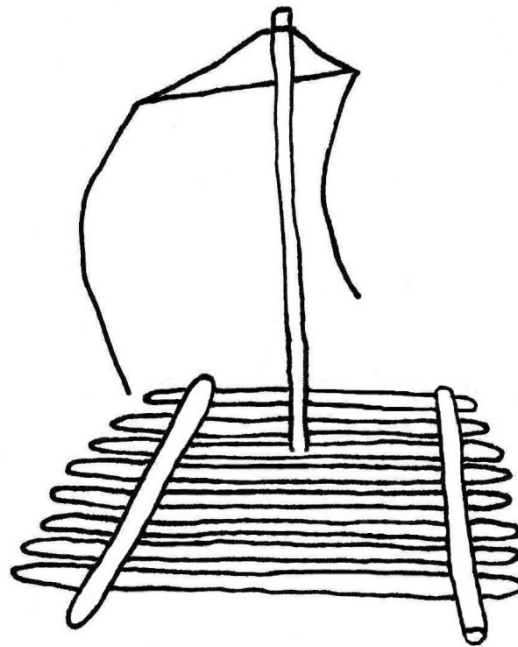
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- most
- splav
- tračnice
- jarbol za zastavu
- gomila drva
- četka



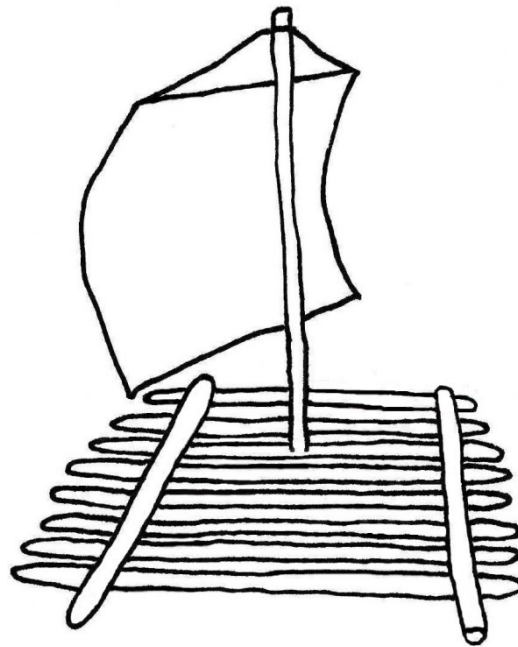
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- most
- splav
- tračnice
- jarbol za zastavu
- gomila drva
- četka



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Slika 2

Ovde nisu ponuđeni mogući odgovori. Morate da date svoje ideje o slikama. Osjećajte se slobodno da ponudite nekoliko mogućnosti i diskutujte o svojim impresijama sa članovima grupe.



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

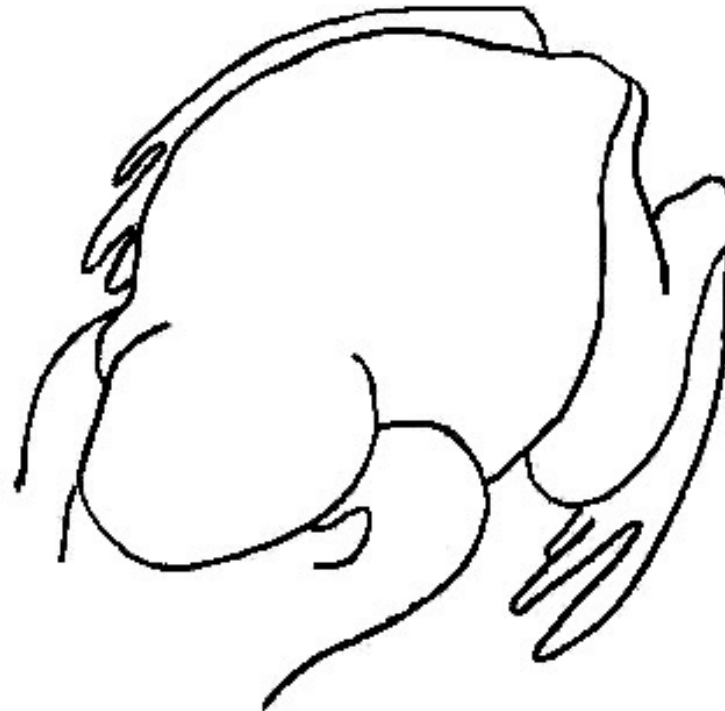


Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

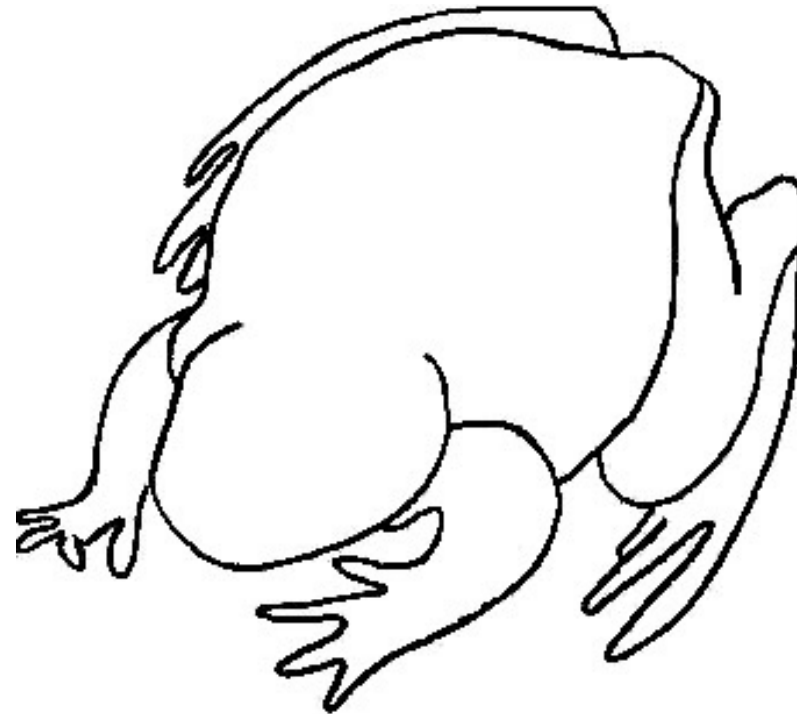


Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

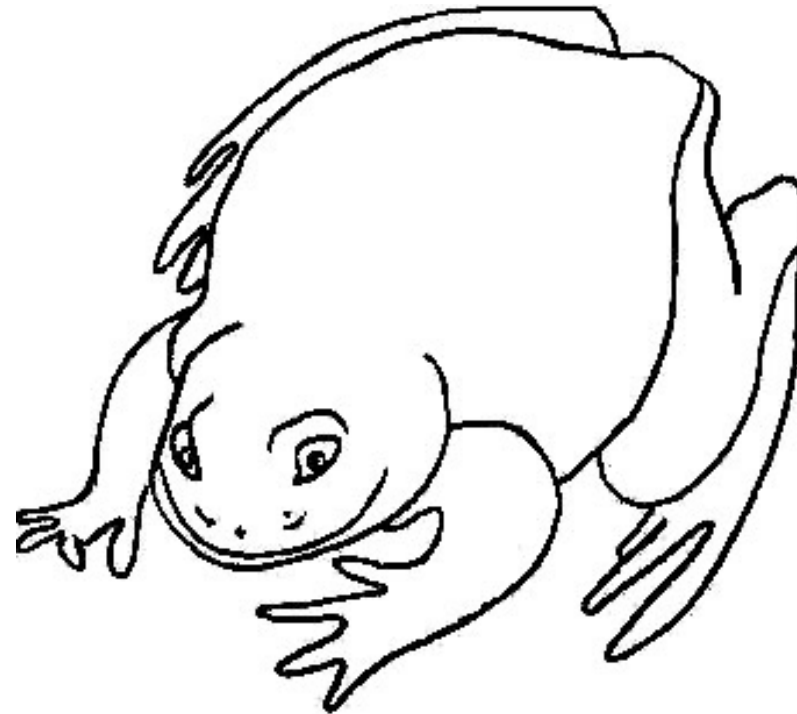


Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Slika 3



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- kruška
- žena
- gitara
- kutija za violinu
- ključanica
- sova
- jezik
- žarulja
- otisci stopala



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- kruška
- žena
- gitara
- kutija za violinu
- ključanica
- sova
- jezik
- žarulja
- otisci stopala



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- kruška
- žena
- gitara
- kutija za violinu
- ključanica
- sova
- jezik
- žarulja
- otisci stopala



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- kruška
- žena
- gitara
- kutija za violinu
- ključanica
- sova
- jezik
- žarulja
- otisci stopala



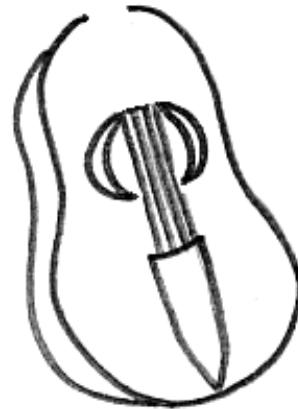
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- kruška
- žena
- gitara
- kutija za violinu
- ključanica
- sova
- jezik
- žarulja
- otisci stopala



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- kruška
- žena
- gitara
- kutija za violinu
- ključanica
- sova
- jezik
- žarulja
- otisci stopala



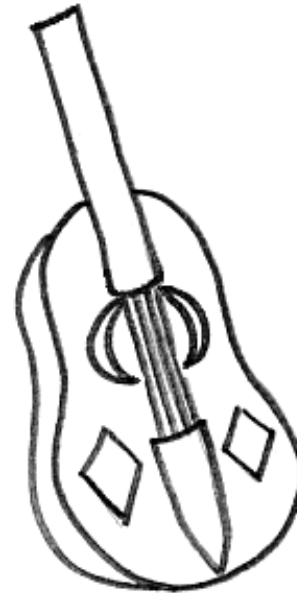
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- kruška
- žena
- gitara
- kutija za violinu
- ključanica
- sova
- jezik
- žarulja
- otisci stopala



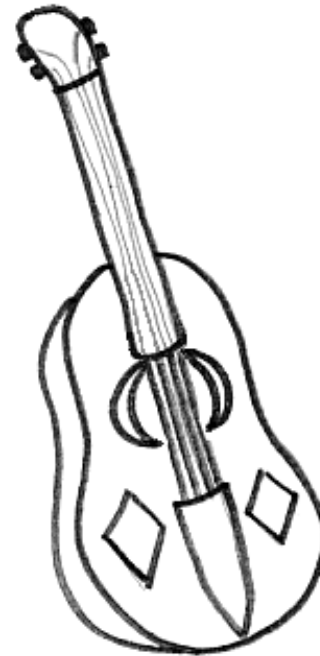
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- kruška
- žena
- gitara
- kutija za violinu
- ključanica
- sova
- jezik
- žarulja
- otisci stopala



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

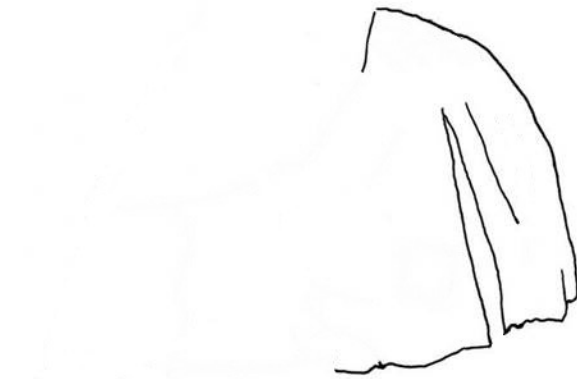


Slika 4



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- haljina
- suknja
- pećina
- djevojka
- stara tetka
- fontana



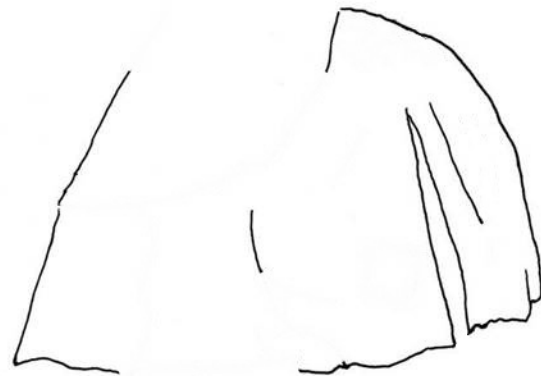
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- haljina
- suknja
- pećina
- djevojka
- stara tetka
- fontana



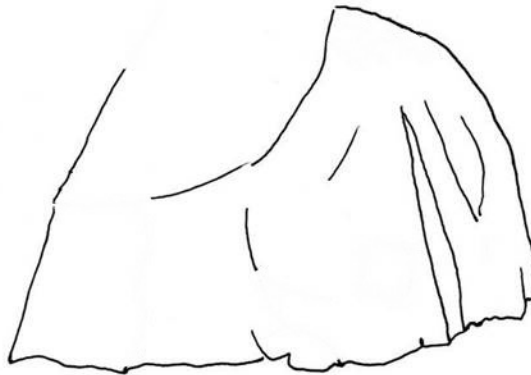
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- haljina
- suknja
- pećina
- djevojka
- stara tetka
- fontana



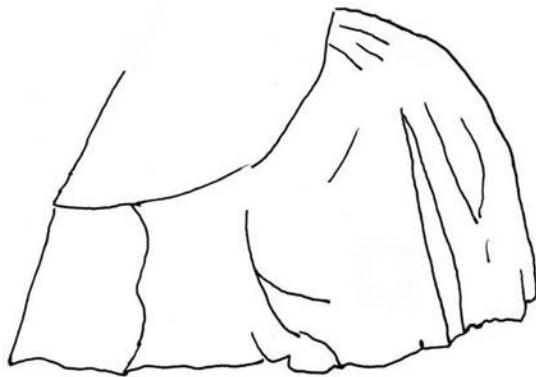
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- haljina
- suknja
- pećina
- djevojka
- stara tetka
- fontana



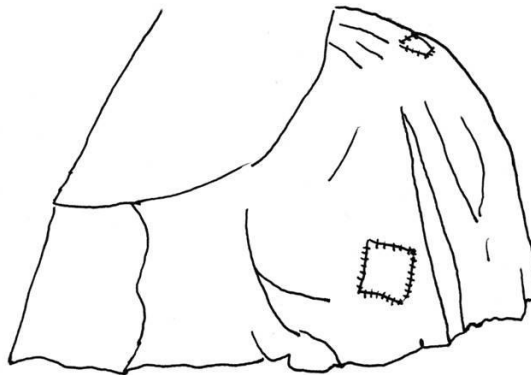
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- haljina
- suknja
- pećina
- djevojka
- stara tetka
- fontana



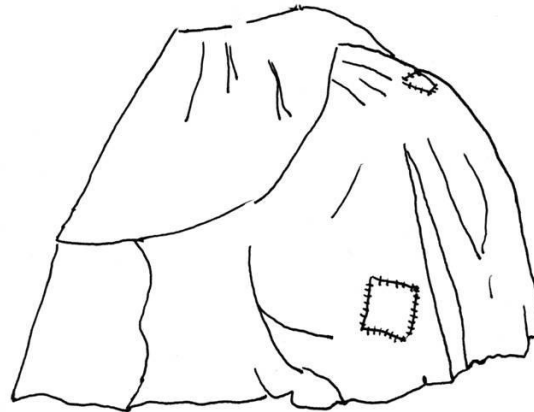
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- haljina
- suknja
- pećina
- djevojka
- stara tetka
- fontana



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- haljina
- suknja
- pećina
- djevojka
- stara tetka
- fontana



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- haljina
- suknja
- pećina
- djevojka
- stara tetka
- fontana



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- haljina
- suknja
- pećina
- djevojka
- stara tetka
- fontana



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

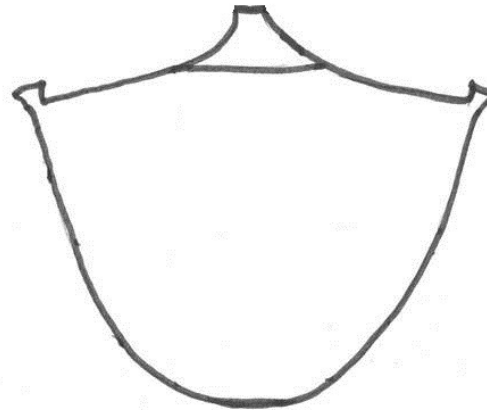


Slika 5



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- pehar
- žena sa uspravljenim
- uljana lampa
- tetka
- kočija
- grb
- magična lampa
- čajnik
- lopata



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- pehar
- žena sa uspravljenim
- uljana lampa
- tetka
- kočija
- grb
- magična lampa
- čajnik
- lopata



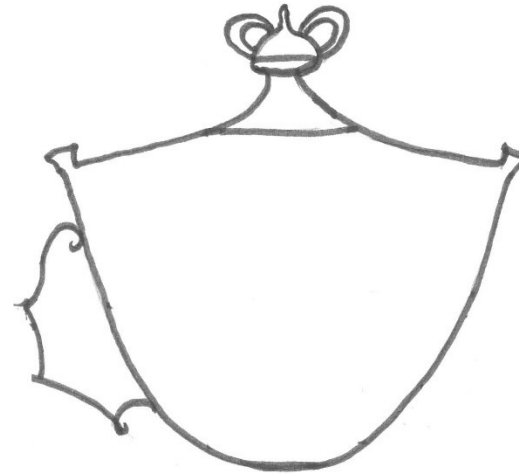
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- pehar
- žena sa uspravljenim
- uljana lampa
- tetka
- kočija
- grb
- magična lampa
- čajnik
- lopata



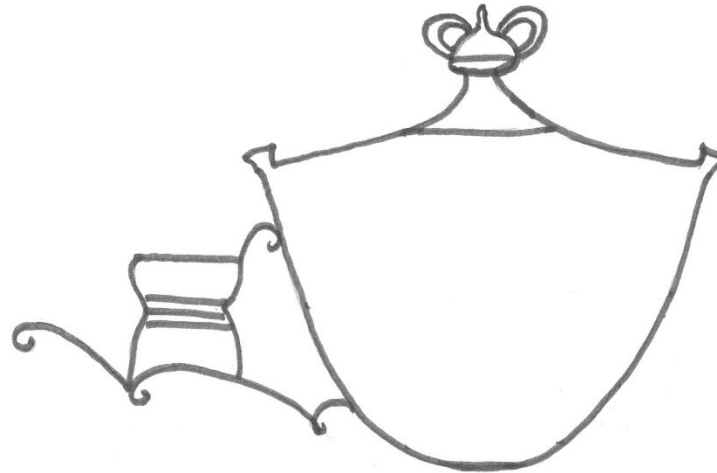
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- pehar
- žena sa uspravljenim
- uljana lampa
- tetka
- kočija
- grb
- magična lampa
- čajnik
- lopata



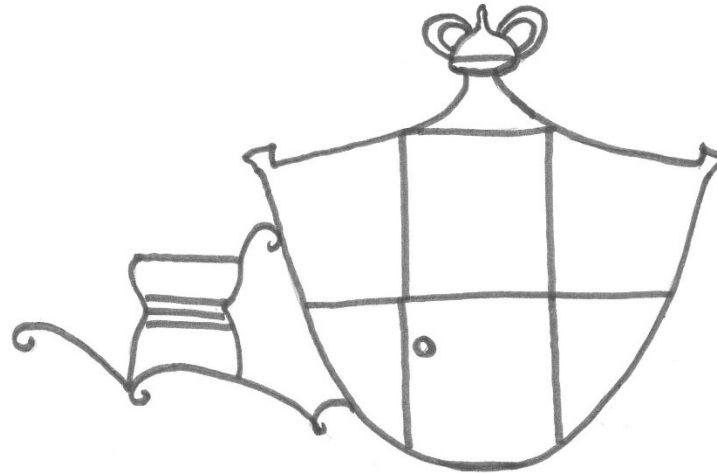
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- pehar
- žena sa uspravljenim
- uljana lampa
- tetka
- kočija
- grb
- magična lampa
- čajnik
- lopata



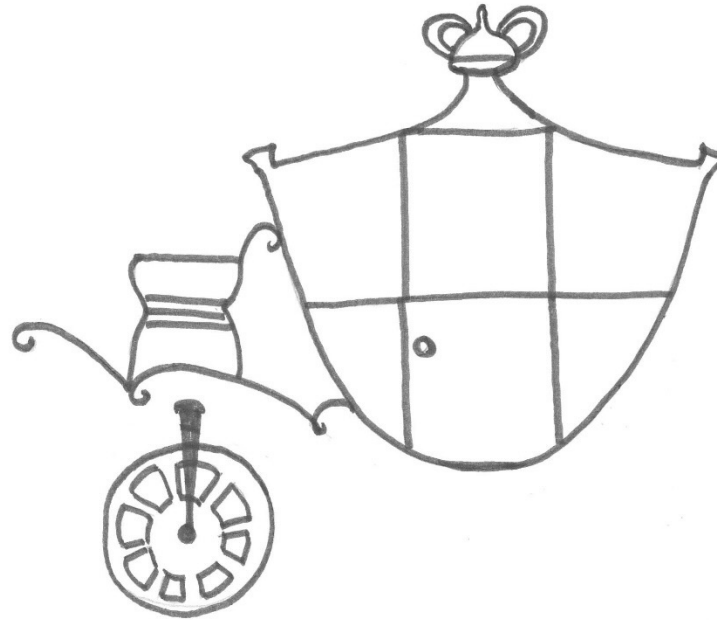
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- pehar
- žena sa uspravljenim
- uljana lampa
- tetka
- kočija
- grb
- magična lampa
- čajnik
- lopata



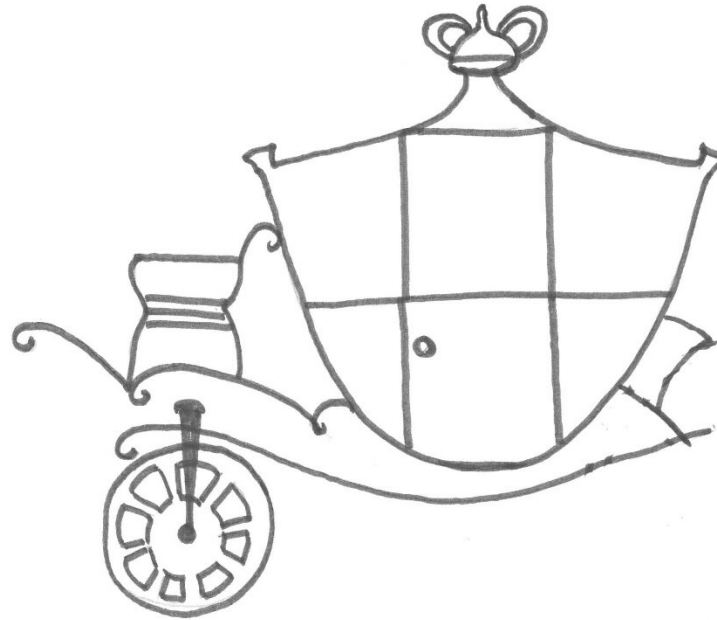
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- pehar
- žena sa uspravljenim
- uljana lampa
- tetka
- kočija
- grb
- magična lampa
- čajnik
- lopata



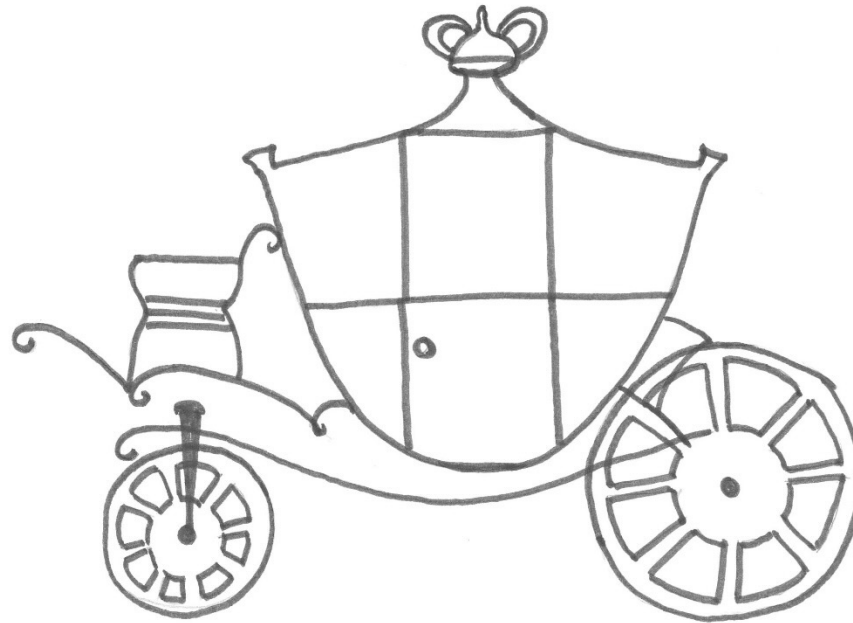
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- pehar
- žena sa uspravljenim
- uljana lampa
- tetka
- kočija
- grb
- magična lampa
- čajnik
- lopata



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



opcionarno: Video Klip

opcionarno: Video klip prezenatacije vezane za današnje teme su dostupne na sledećem sajtu:

http://www.uke.de/mct_videos

Posle video klipa možete prodiskutovati kako je sadržaj povezan sa današnjom temom.

[za trenere:

Neki od video klipova mogu sadržati jezik koji je neadekvatan za pojedine osobe iz publike kao i za neke kulture. Molimo prije prikazivanja pažljivo pogledajte video zapise u svrhu skrininga.]

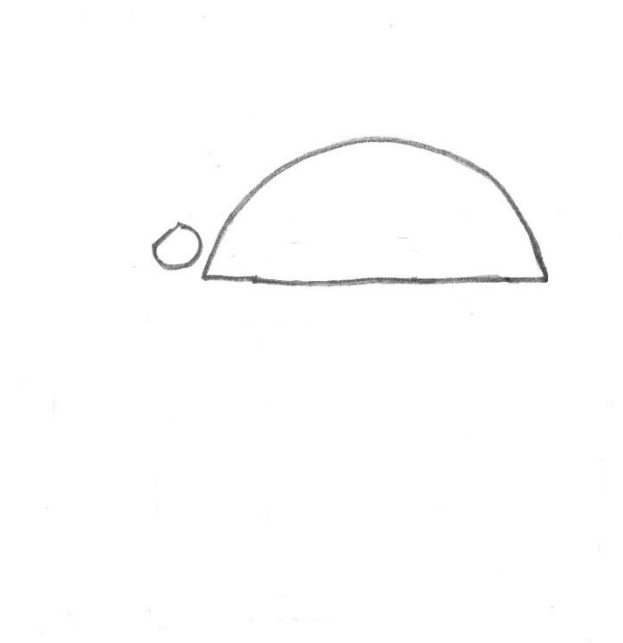




Slika 6



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

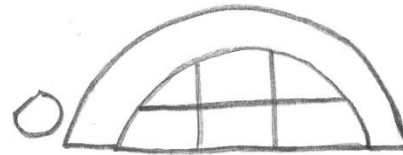


Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

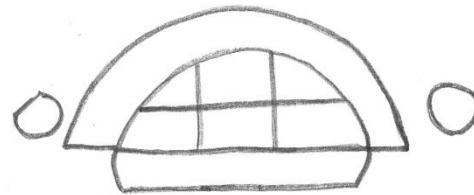


Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

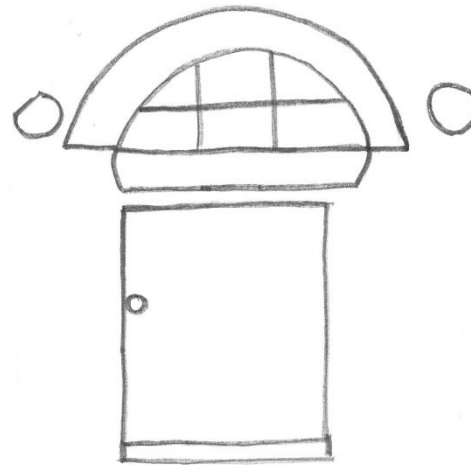


Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

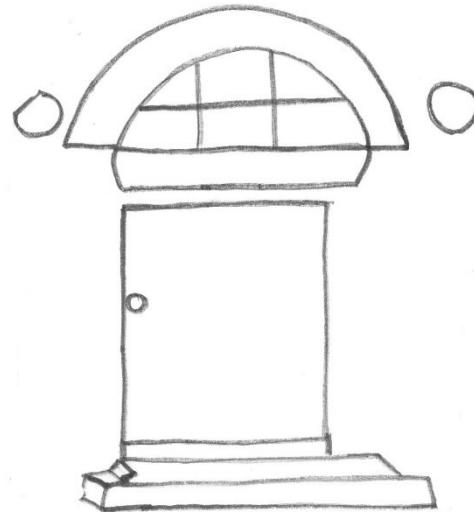


Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

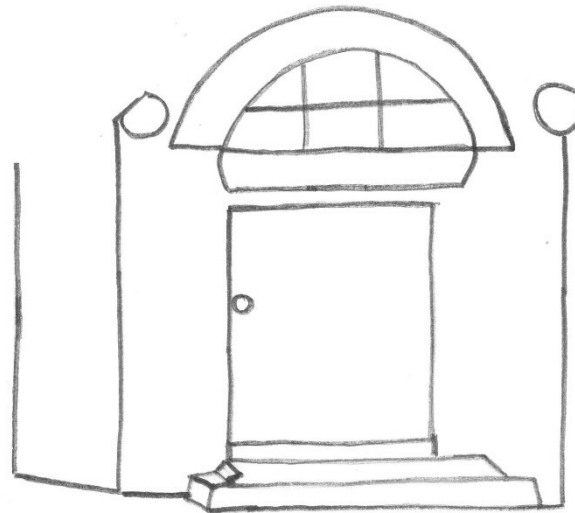


Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?

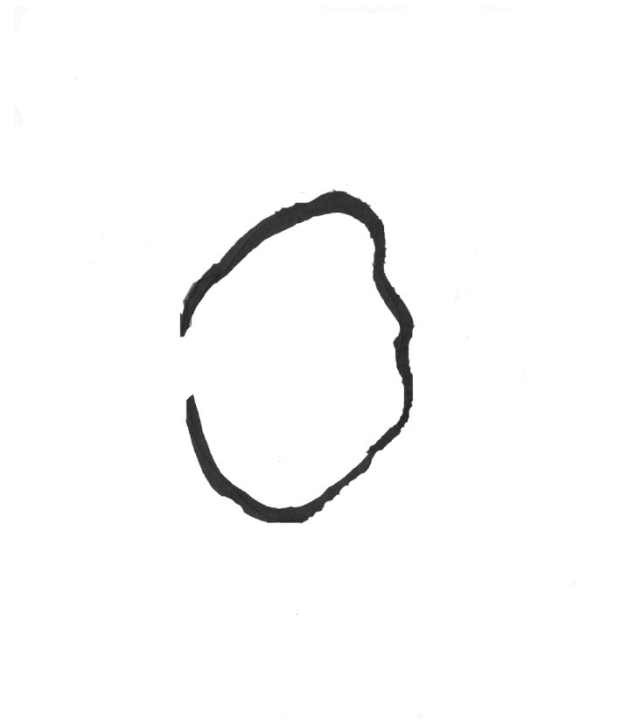


Slika 7



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- krompir
- sunce
- riba
- žohar
- TV antena
- debeli čovjek
- UFO
- pauk
- drvo



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- krompir
- sunce
- riba
- žohar
- TV antena
- debeli čovjek
- UFO
- pauk
- drvo



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- krompir
- sunce
- riba
- žohar
- TV antena
- debeli čovjek
- UFO
- pauk
- drvo



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- krompir
- sunce
- riba
- žohar
- TV antena
- debeli čovjek
- UFO
- pauk
- drvo



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- krompir
- sunce
- riba
- žohar
- TV antena
- debeli čovjek
- UFO
- pauk
- drvo



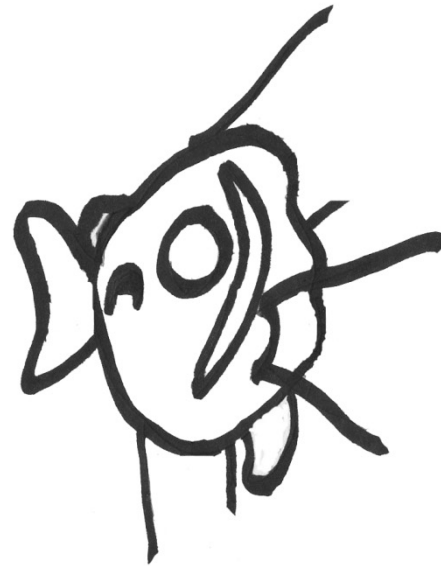
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- krompir
- sunce
- riba
- žohar
- TV antena
- debeli čovjek
- UFO
- pauk
- drvo



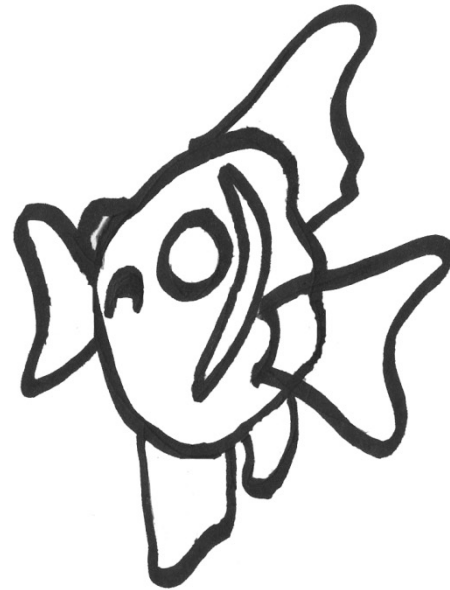
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- krompir
- sunce
- riba
- žohar
- TV antena
- debeli čovjek
- UFO
- pauk
- drvo



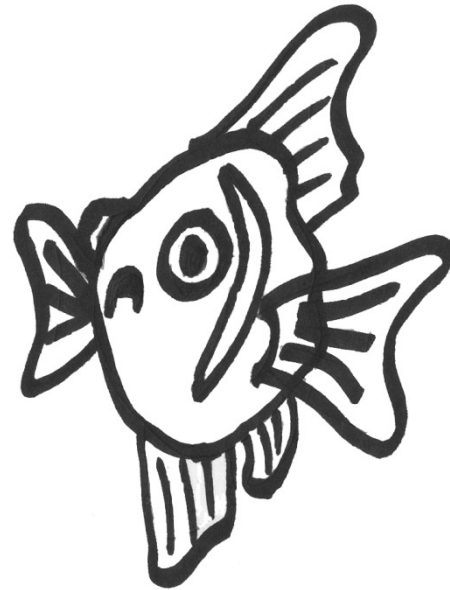
Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

- krompir
- sunce
- riba
- žohar
- TV antena
- debeli čovjek
- UFO
- pauk
- drvo



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Slika 8



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?

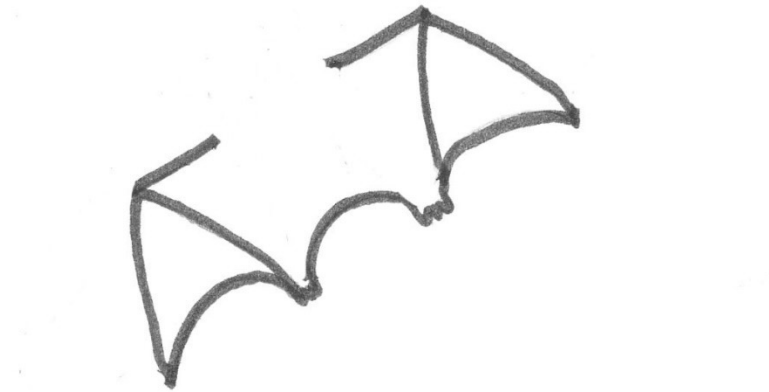


Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?



Koliko ste sigurni?

Da li već želite da donesete odluku?



Šta bi moglo biti predstavljeno na ovoj slici?



Koliko ste sigurni?

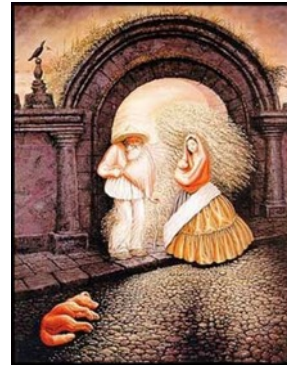
Da li već želite da donesete odluku?



Zadatak grupa 2:

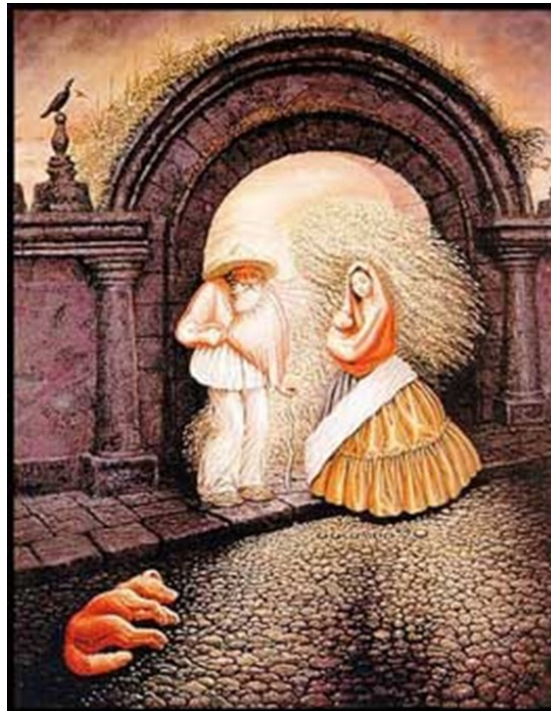


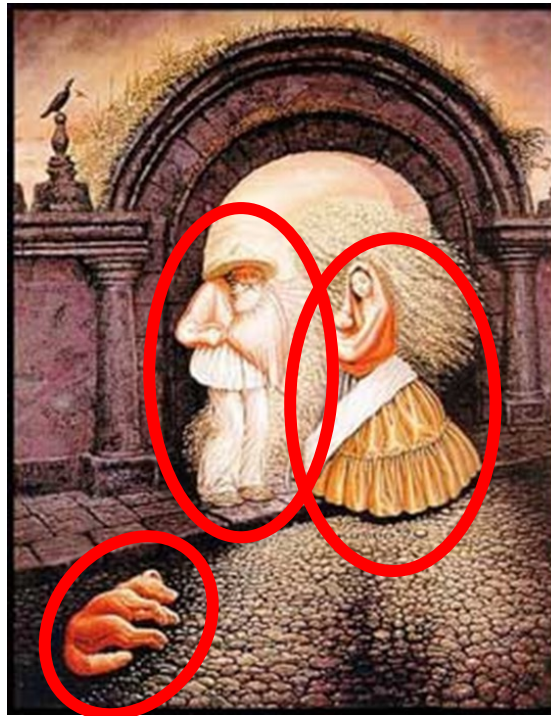
Šta vidite?





Šta vidite sad?







Brzoplete odluke ne dovode uvijek do greške ali ponekad kažu samo pola istine!



Brzoplete odluke ne dovode uvijek do greške ali ponekad kažu samo pola istine!

Pokušajte da pronađete sve detalje/figure na sledećim slikama!





Žena ili čovjek koji svira saksofon?





Patka ili zec?





Lice ili konjanik?





Isus ili raspeće?





Madona ili vila koja svira harfu?



Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Zadnji slajdovi pokazuju da brze odluke često vode greškama i samo se prepozna “pola istine”.



Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Zadnji slajdovi pokazuju da brze odluke često vode greškama i samo se prepozna “pola istine”.
- **Zato tražite što je moguće više informacija** i razmjenite mišljenje sa drugima, posebno ako su odluke ozbiljne (npr. osjećaj da te komšija uhodi → ne napadaj pretpostavljenog neprijatelja odmah!).



Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Zadnji slajdovi pokazuju da brze odluke često vode greškama i samo se prepozna “pola istine”.
- **Zato tražite što je moguće više informacija** i razmjenite mišljenje sa drugima, posebno ako su odluke ozbiljne (npr. osjećaj da te komšija uhodi → ne napadaj pretpostavljenog neprijatelja odmah!).
- Za događaje od minimalnog značaja, možemo odlučivati brzo (npr. biranje vrste jogurta ili vrste kolača, biranje brojeva za loto).



Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Zadnji slajdovi pokazuju da brze odluke često vode greškama i samo se prepozna “pola istine”.
- **Zato tražite što je moguće više informacija** i razmjenite mišljenje sa drugima, posebno ako su odluke ozbiljne (npr. osjećaj da te komšija uhodi → ne napadaj pretpostavljenog neprijatelja odmah!).
- Za događaje od minimalnog značaja, možemo odlučivati brzo (npr. biranje vrste jogurta ili vrste kolača, biranje brojeva za loto).
- Ljudski je griješiti – budite spremni za mogućnost da niste u pravu.



Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Zadnji slajdovi pokazuju da brze odluke često vode greškama i samo se prepozna “pola istine”.
- **Zato tražite što je moguće više informacija** i razmjenite mišljenje sa drugima, posebno ako su odluke ozbiljne (npr. osjećaj da te komšija uhodi → ne napadaj pretpostavljenog neprijatelja odmah!).
- Za događaje od minimalnog značaja, možemo odlučivati brzo (npr. biranje vrste jogurta ili vrste kolača, biranje brojeva za loto).
- Ljudski je griješiti – budite spremni za mogućnost da niste u pravu.
- Bazirajte važne odluke na čvrstim dokazima. Pretpostavke su “loši savjetnici.” Uvijek uzmite u obzir posledice pogrešnog rasuđivanja.



Kako je ovo povezano sa psihozom?

Mnogi (ali ne svi!) ljudi koji imaju psihozu su skloni da prerano donose zaključke i da formiraju ekstremna mišljenja.



Kako je ovo povezano sa psihozom?

Mnogi (ali ne svi!) ljudi koji imaju psihozu su skloni da prerano donose zaključke i da formiraju ekstremna mišljenja.

Primjer: Feđa optužuje cimera Bojana da pokušava da ga otruje!

Prošlost: Ukus hrane je neobičan. Ne slažu se dobro.

Ali: Kako bi Bojan znao koje jelo Feđa će uzeti da jede? Teško da iko počini ubistvo zbog antipatije ili minimalnog neslaganja.



Kako je ovo povezano sa psihozom?

Mnogi (ali ne svi!) ljudi koji imaju psihozu su skloni da prerano donose zaključke i da formiraju ekstremna mišljenja.

Primjer: Feđa optužuje cimera Bojana da pokušava da ga otruje!

Prošlost: Ukus hrane je neobičan. Ne slažu se dobro.

Ali: Kako bi Bojan znao koje jelo Feđa će uzeti da jede? Teško da iko počini ubistvo zbog antipatije ili minimalnog neslaganja.

Mnogi djelovi informacije bi se trebali sakupiti. Razna objašnjenja bi trebalo definitivno prodiskutovati sa osobom od povjerenja.



Hvala Vam na pažnji!

za trenere:

Podijelite radne listove. Predstavite našu aplikaciju COGITO (preuzmite besplatno).



www.uke.de/mct_app





Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.


Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
Jonathan Lehrfeld	flickr	War of the Worlds	CC	Newspaper/Zeitung
Ruth Klinge	---	Dollar	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	One dollar/Ein Dollar
Wallyg	flickr	NYC - Metropolitan Museum of Art - Gilbert Stuart's George Washington	CC	George Washington
Stephan Walter	Wikipedia	Adam Weishaupt	Public domain	Adam Weishaupt
dbking	flickr	National League of American Pen Women	CC	Label of a publishing company (owl)/Verlagsschild (Eule)
cobalt123	flickr	Stained Glass Panel, Eye-Catcher	CC	Stained church window/Buntes Kirchenfenster
Arbeitsgruppe Neuropsychologie	---	Black&white drawings of fragmented pictures /Schwarz-weiß Zeichnungen fragmentierter Bilder	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	Various motives: raft, frog etc./Verschiedene Motive: Floß, Frosch etc.
Octavio Ocampo	rockypointcollectibles	Different pictures/Verschiedene Bilder	PP by rockypointcollectibles	---



Prebrzo zaključivanje “u akciji”


- Urbane legende -

Legenda	Teoretičari zavjere	“Dokaz”
<p>Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.</p>	<p>Argumenti za?</p>	



Prebrzo zaključivanje “u akciji”

- Urbane legende -

Legenda	Teoretičari zavjere	“Dokaz”
<p>Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.</p>	<p>Navodni motivi od strane USA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Tehnološka pobjeda” u svemirskom putovanju u konkurenciji sa Sovjetskim Savezom, koji je ranije uspješno lansirao satelit 2. Odvlačenje pažnje sa Vijetnamskog rata 3. NASA je sama lažirala sletanje na Mjesec zbog straha od ukidanja finansiranja iz budžeta 	



Prebrzo zaključivanje “u akciji”

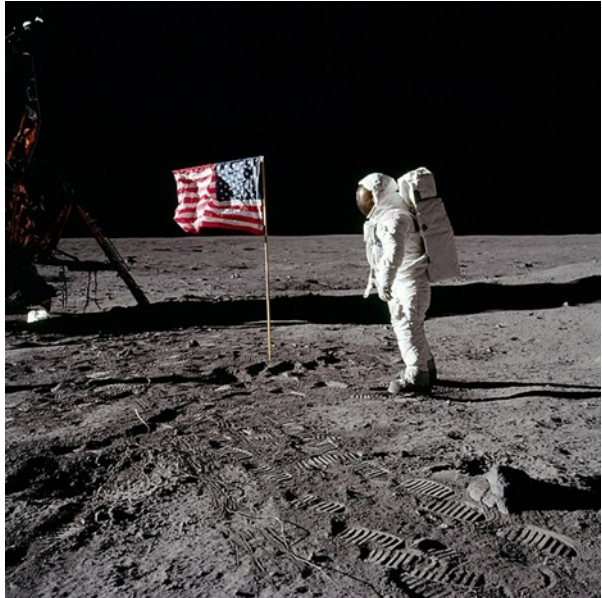
- Urbane legende -

Legenda	Za i Protiv	“Dokaz”
<p>Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.</p>	<p>Za: ???</p>	



Prebrzo zaključivanje “u akciji”

- Urbane legende -

Legenda	Za i Protiv	“Dokaz”
<p>Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.</p>	<p>Za:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Zastava koja viori”: nemoguće jer ne postoji atmosfera na Mjesecu 2. Slike neba bez zvijezda i različite sjenke upućuju na produkciju u studiju 3. Armstrong-ova radio poruka: Prebrzo odgovara na zadnju rečenicu predsjednika Nixona. Radio signalima treba više vremena da se prenesu na Zemlju nego što je trebalo Armstrongu da odgovori 	



Prebrzo zaključivanje “u akciji”


- Urbane legende -

Legenda	Za i Protiv	“Dokaz”
<p>Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.</p>	<p>Protiv: ???</p>	



Prebrzo zaključivanje “u akciji”

- Urbane legende -

Legenda	Za i Protiv	“Dokaz”
<p>Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.</p>	<p>Protiv:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Viorenje zastave je uzrokovano nabijanjem motke u površinu Mjeseca i podržavajuće podprečke 2. Noćne fotografije ne mogu uhvatiti slabe izvore svjetlosti uslijed vremenske izloženosti → nema zvijezda 3. Različite sjenke su bile posledica neravnomjerne površine Mjeseca 4. Intervju je izmijenjen da bi se pokrilo originalno kašnjenje u dialogu između Nixona i Armstronga 	

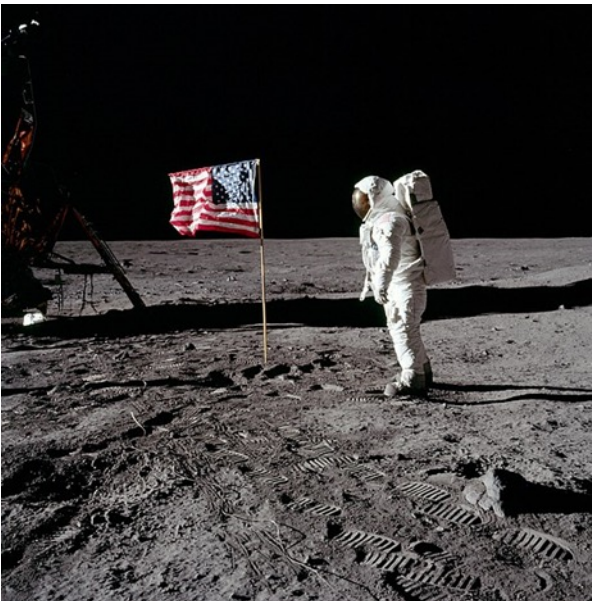


Prebrzo zaključivanje “u akciji”

- Urbane legende -

Da li je sletanje na Mjesec lažirano od strane US vlade?

Ne!



Reditelj Roland Emmerich (Independence Day):
“Sletanje na Mjesec (...) je bilo previše dobro. Takvu stvar je bilo nemoguće napraviti tokom 1960-ih. Čak i sa današnjom opremom bi bilo problematično .”

Izvor: Njemačka TV stanica ZDF: “Vorsicht Verschwörung” (Oprez sa teorijama zavjere)



Kako ova urbana legenda i ostale teorije zavjere nastaju?

???



Kako ova urbana legenda i ostale teorije zavjere nastaju?

- Često su ubjedljivije od realnosti.
- Bazirane su na činjenicama koje je teško provjeriti i ljudi im lako vjeruju (npr. zastava koja viori upućuje na zaključak da su slike rađene na Zemlji).
- One prikrivaju alternativna objašnjenja (npr. nebo bez zvijezda se može objasniti tehničkim limitacijama fotografije noću).
- Urbane legende uzimaju činjenice iz konteksta i ističu ih do krajnjih granica.